

[Statsministeren.]

dige investeringer til erhvervsmæssige formål har i almindelighed været meget stærkt begrænsede.

Lånemulighederne indskrænkede sig således endnu i 1930'erne hovedsagelig til kortfristede sparekasselån og private lån. I 1937 oprettedes ved lov den såkaldte Færøernes jordfond, der med økonomisk støtte fra staten og lagtinget yder lån og tilskud til oprettelse af mindre jordbrug m. v. og således har kunnet afhjælpe det mest presserede lånebehov på dette begrænsede område.

Byggeriet udenfor landbruget var i 1930'erne af yderst beskedent omfang, både som følge af de lave pengeindkomster og som følge af en stærkt begrænset langfristet kreditgivning.

De største finansieringsbehov på Færøerne har foreliget indenfor fiskerierhvervet, der både af hensyn til fartøjernes udrustning og fangsternes lagring kræver betydelig driftskapital, ligesom det har været nødvendigt at tilvejebringe betydelige anlægsmidler til anskaffelse af fiskerfartøjer. Finansieringen af disse lånebehov er sket gennem lån fra de færøske banker og fra fiskeribanken samt i et vist omfang gennem kassekreditlån eller private lån.

Endelig har de færøske kommuners muligheder for lånoptagelse været stærkt begrænsede, idet kommunerne i vidt omfang er henvist til optagelse af sparekasselån.

Det er derfor naturligt, at der på Færøerne har været ønske om oprettelse af en kreditgivningsinstitution, og allerede i 1909 fremsattes for lagtinget et forslag om oprettelse af en kreditforening. Dette forslag blev påny fremsat med mellemrum indtil 1940, men forslaget har hidtil ikke kunnet gennemføres, blandt andet fordi man forudsatte det nødvendigt med en statsgaranti for de af kreditforeningen udstedte obligationer, ligesom den gamle tinglæsningsordning på øerne og den mangelfulde udskiftning og matrikulering har lagt sig hindrende i vejen.

Ved gennemførelsen af hjemmestyreloven af 1948 overtog det færøske hjemmestyre blandt andet spørgsmål om oprettelse af kreditforeninger som særanliggende, men efter ønske fra hjemmestyret har man fra

regeringens side tilsagt sin bistand til løsning af spørgsmålet. Når man fra færøsk side har været interesseret i at opnå regeringens medvirken, beror det på, at det ikke vil kunne forudsættes, at der på Færøerne er et tilstrækkeligt lånemarked til dækning af det forudsatte behov for optagelse af langfristede lån.

Med det formål at overveje de spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med oprettelsen af et realkreditinstitut på Færøerne, og at fremsætte forslag til lov om oprettelse af et sådant institut nedsatte statsministeriet derfor i august 1953 et udvalg, som i juli 1954 har afgivet sin første betænkning. Udvalget har tillige udarbejdet det lovforslag, som jeg hermed fremsætter for det høje ting.

Om det økonomiske grundlag for instituttets oprettelse skal jeg oplyse, at der i henhold til lov nr. 209 af 7. juni 1952 om anvendelse af modværdien af de i henhold til Det europæiske Genopbygningsprogram modtagne gaveydelse og med finansudvalgets samtykke er stillet et beløb af 10 mill. kr. Marshallmidler til rådighed for færøske formål. Af dette beløb er ca. 2 mill. kr. foreløbig tilbageholdt til en grundfond for et realkreditinstitut, mens de resterende ca. 8 mill. kr. er udlånt til ophjælpning af det færøske erhvervsliv. Renter og afdrag af disse lån vil efterhånden indgå i grundfonden. Institutts lånemidler udover grundfonden tænkes tilvejebragt dels ved udstedelse af kasseobligationer, dels ved lånoptagelse. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at Danmarks Nationalbank under forudsætning af, at instituttets grundfond anvendes direkte som arbejdskapital, har givet tilsagn om at ville supplere grundfonden med et 10-årigt rentefrit lån på 2 mill. kr.

Det har været tanken, at instituttets virksomhed efterhånden skulle række videre end til den i lovforslaget angivne lånevirk-somhed mod pant i skibe. Imidlertid er der så stort et behov for lån til den færøske fiskerflåde, at man har ment allerede nu at måtte skabe hjemmel for långivning til støtte for det vigtige fiskerierhverv. Spørgsmålet om en udvidelse af instituttets låne-område vil i den kommende tid blive taget op til fortsat behandling i det af statsministeriet nedsatte udvalg.